

FNs protokoll om vann og helse og Norges rolle

Harsha Ratnaweera
NIVA/UMB/UNECESO

Disposisjon

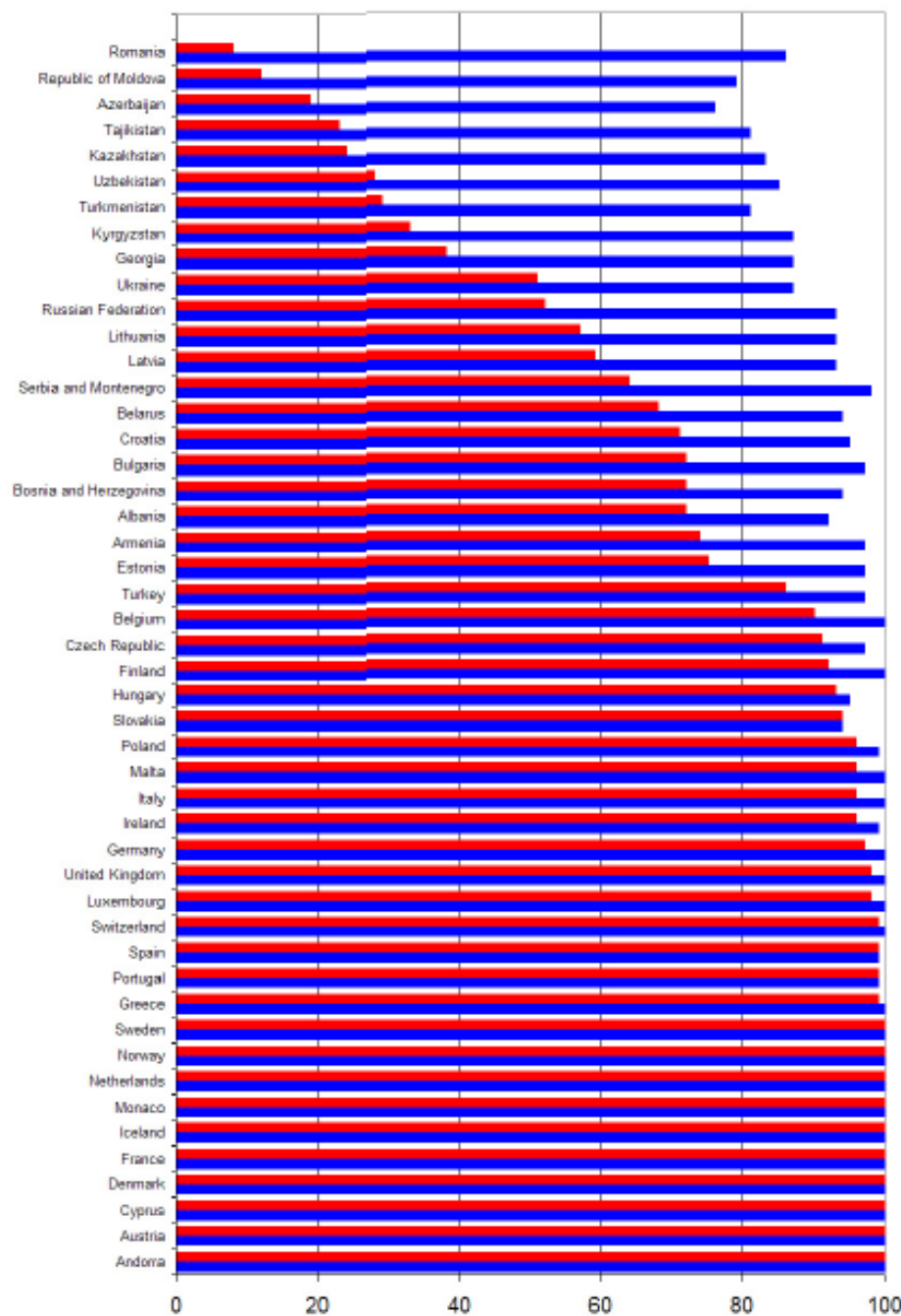
- Litt om utfordringene i Europa
- Protokoll om vann og helse
- Det norske prosjektet i Ukraina
- Andre norske initiativer i PWH
- Konklusjon

Er Europa i en særstilling ift vann og sanitær?

- Ja, mange land har det veldig bra, men ikke alle!

Fig. 1. Percentage of the population with house connections to improved water sources in urban and rural areas, WHO European Region, 2006 or latest available year

■ Urban house connection ■ Rural house connection

Andel
befolkning med
tilgang til
forbedrert
vannforsyning i
urbane (blå) og
rurale (rød)
områder i Europa

Andel
befolkning med
tilgang til forbedret
sanitære faciliteter
i urbane (blå) og
rurale (rød)
områder i Europa

Fig. 2. Percentage of the population with home connection to improved sanitation facilities in urban and rural areas, selected countries in the WHO European Region, 2006 or latest available year

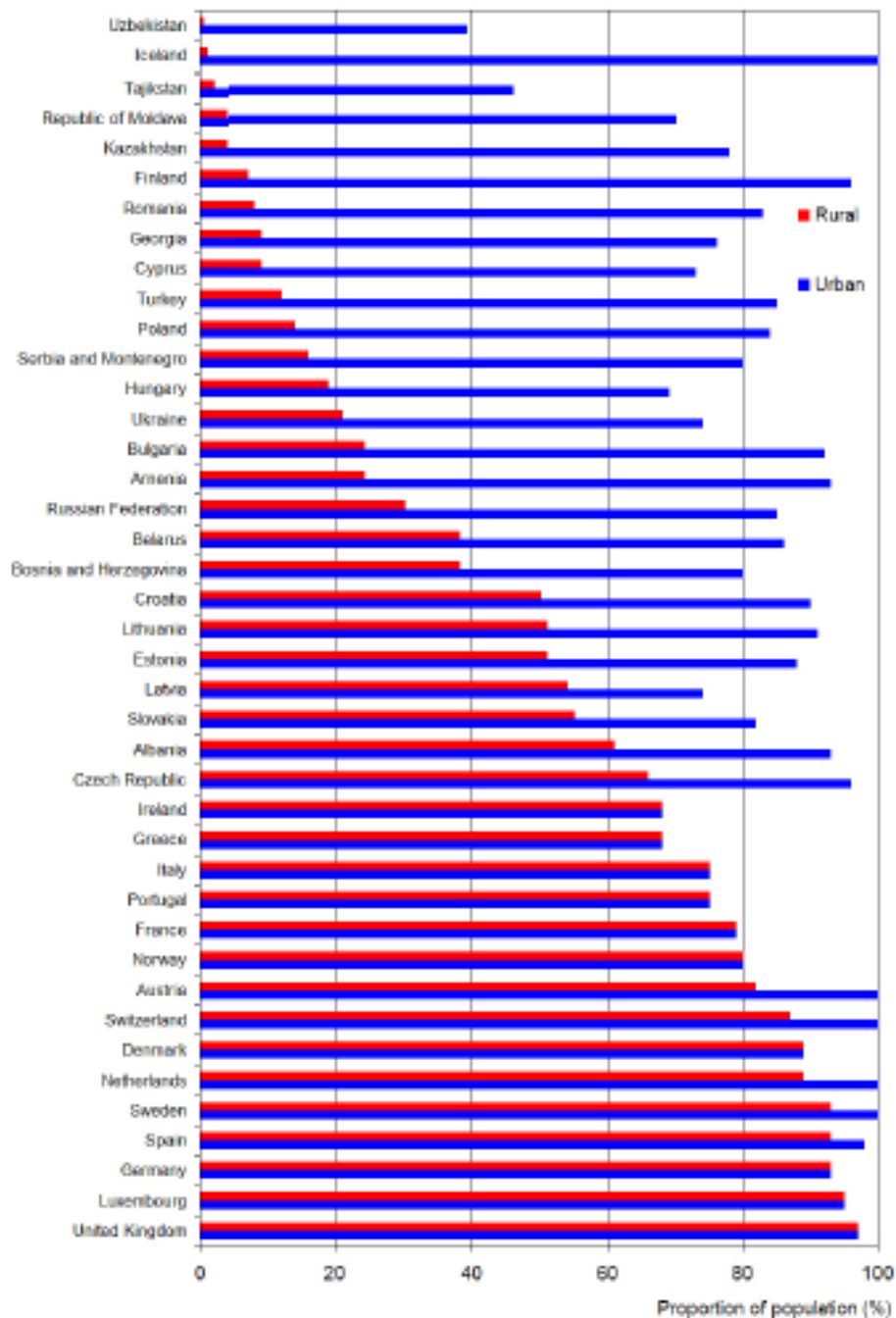
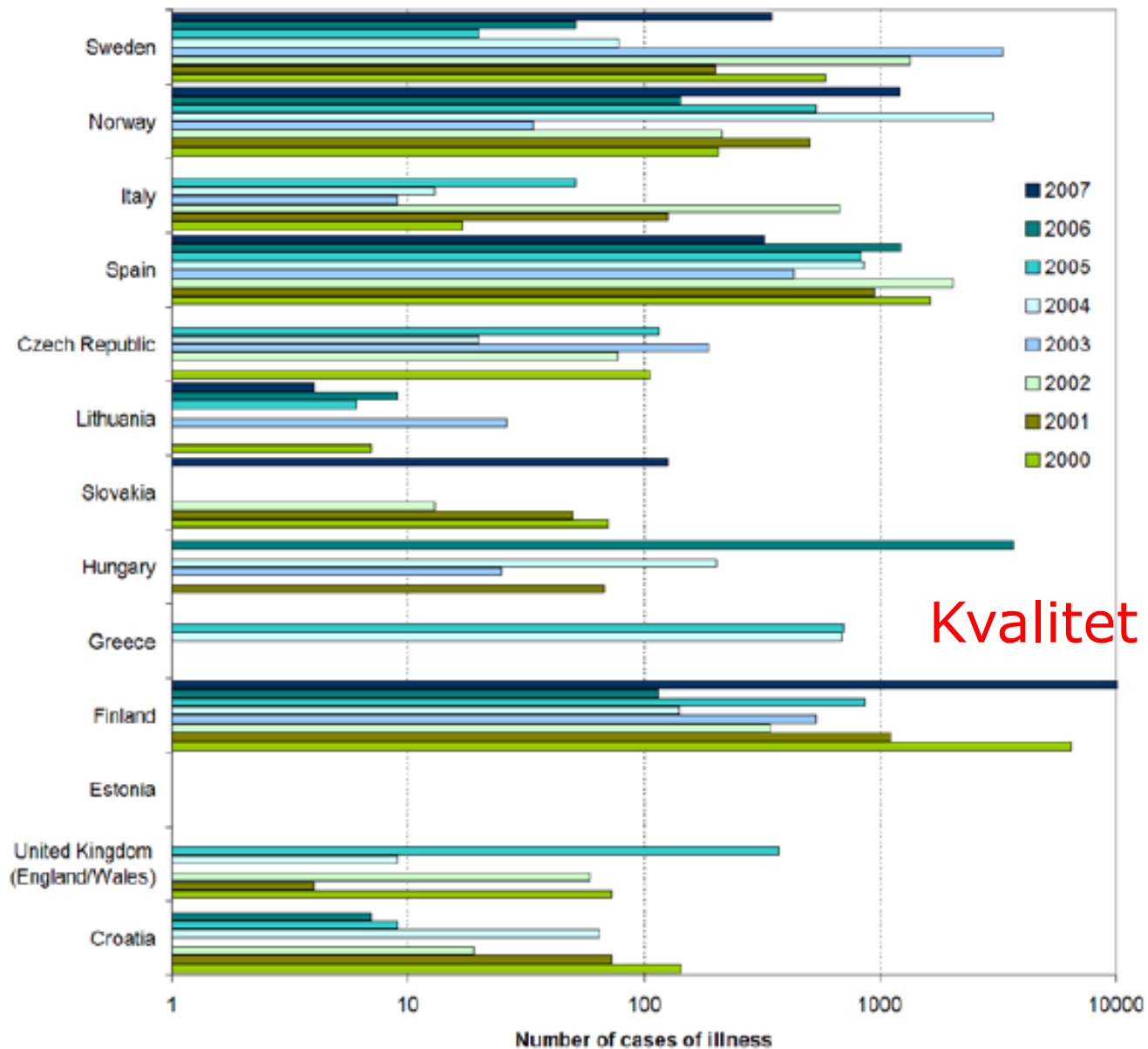

Fig. 2. Number of reported episodes of illness attributable to diseases carried in drinking-water in selected countries, 2000–2007

Kvalitet i data?

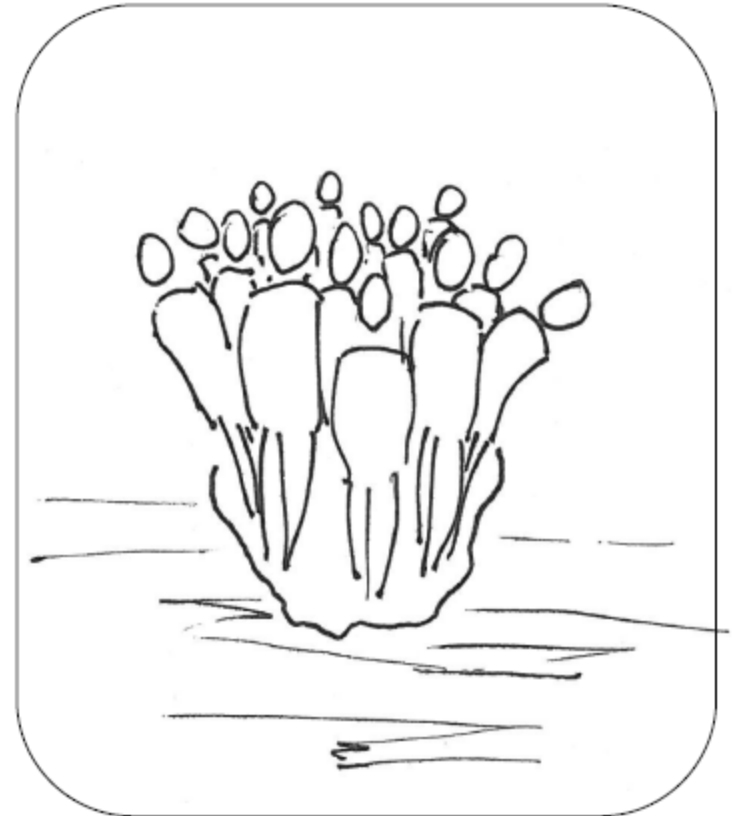
- Årlig dør 13 600 (5,3% av dødsfall) barn i Europa pga dårlig vannkvalitet, dårlige sanitære og hygieniske forhold.

Cities in Europe ...

4% area

75% people

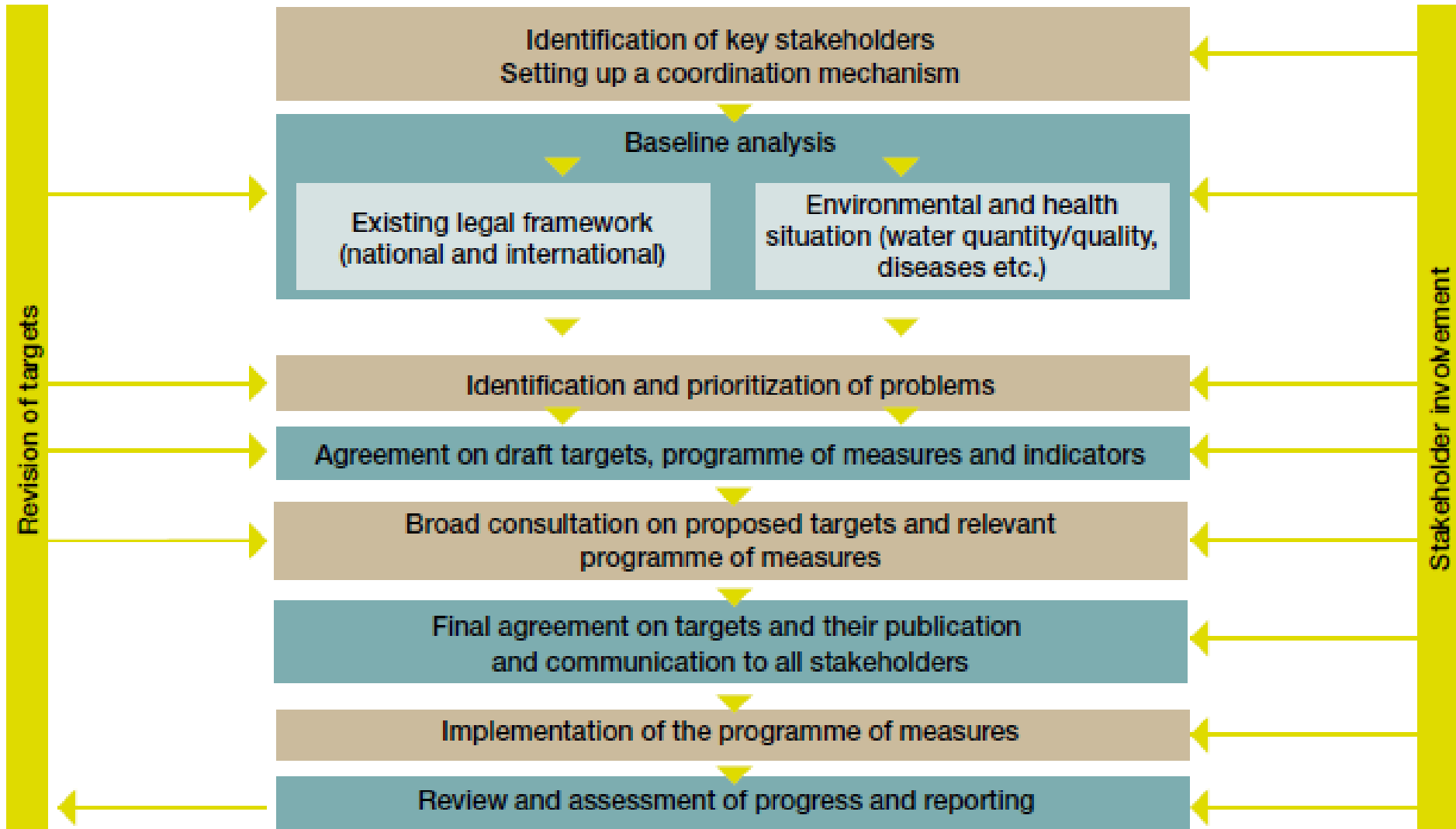
Birgit Georgi, PLUREL

Protokoll om vann og helse

- Ukraina signerte Protokollen i 1999 og ratifiserte i 2003
- Norge ledet prosjektets fasiliteringsmekanisme
- Ukraina har bedt UNECE om hjelp for å imøtekomme forpliktelser i Protokollen
- Norge besluttet å hjelpe Ukraina
- Prosjekt ble etablert i mai 2009.

Proessen

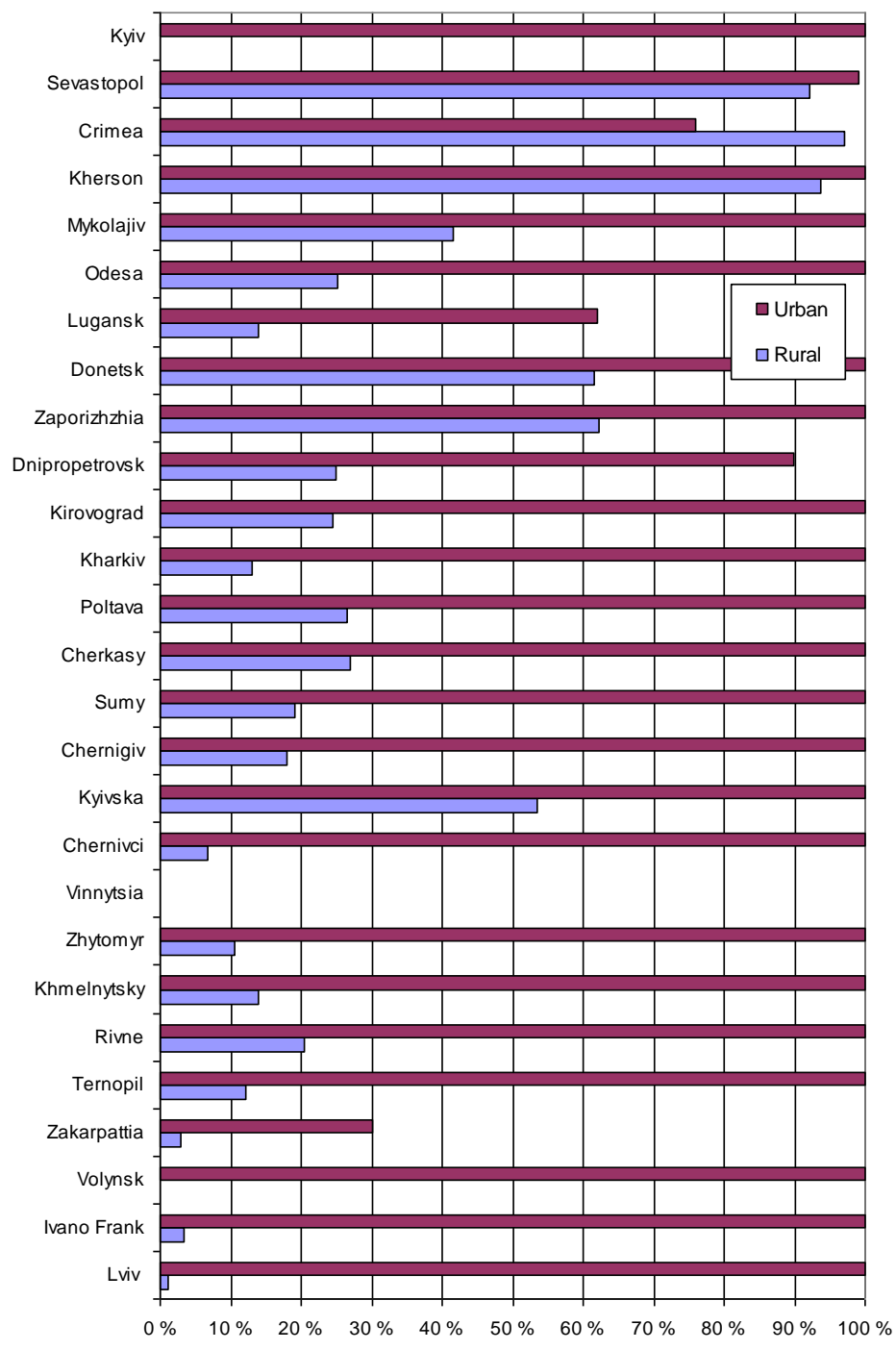
Mål og indikatorer

Problems/constraints/ unmet needs identified by baseline and gap analysis	Possible targets	Possible indicators
<p>Legal and institutional issues:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ “Thematic” gaps in regulation▪ Lack of national/local standards▪ Insufficient institutional capacities▪ Lack of enforcement	<p>Revision of legal and institutional frameworks:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Development/amendment of water code▪ Establishment of water quality standards▪ Creation/improvement of surveillance system▪ Compliance with specific law▪ Provision of incentives for compliance	<ul style="list-style-type: none">▪ Existence of legal acts (e.g., existence of policies, strategies, executive acts)▪ Existence of surveillance system

3. Tilgang til drikkevann

Indikatorer:

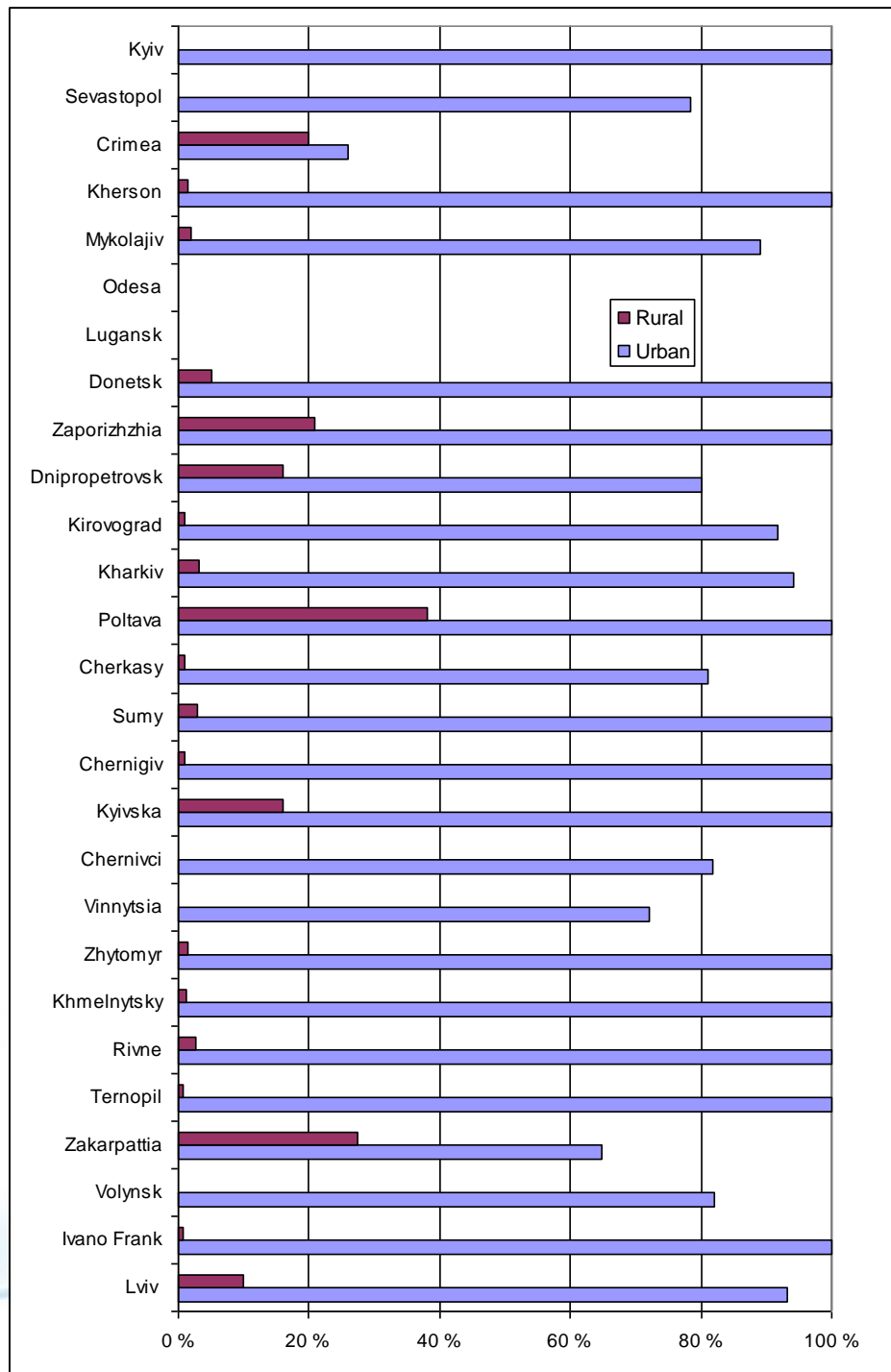
- % med tilgang
- % sentralisert vannforsyning
- kvalitet i individuelle systemer
- Rimelighet? (<2% av familieinntekter)

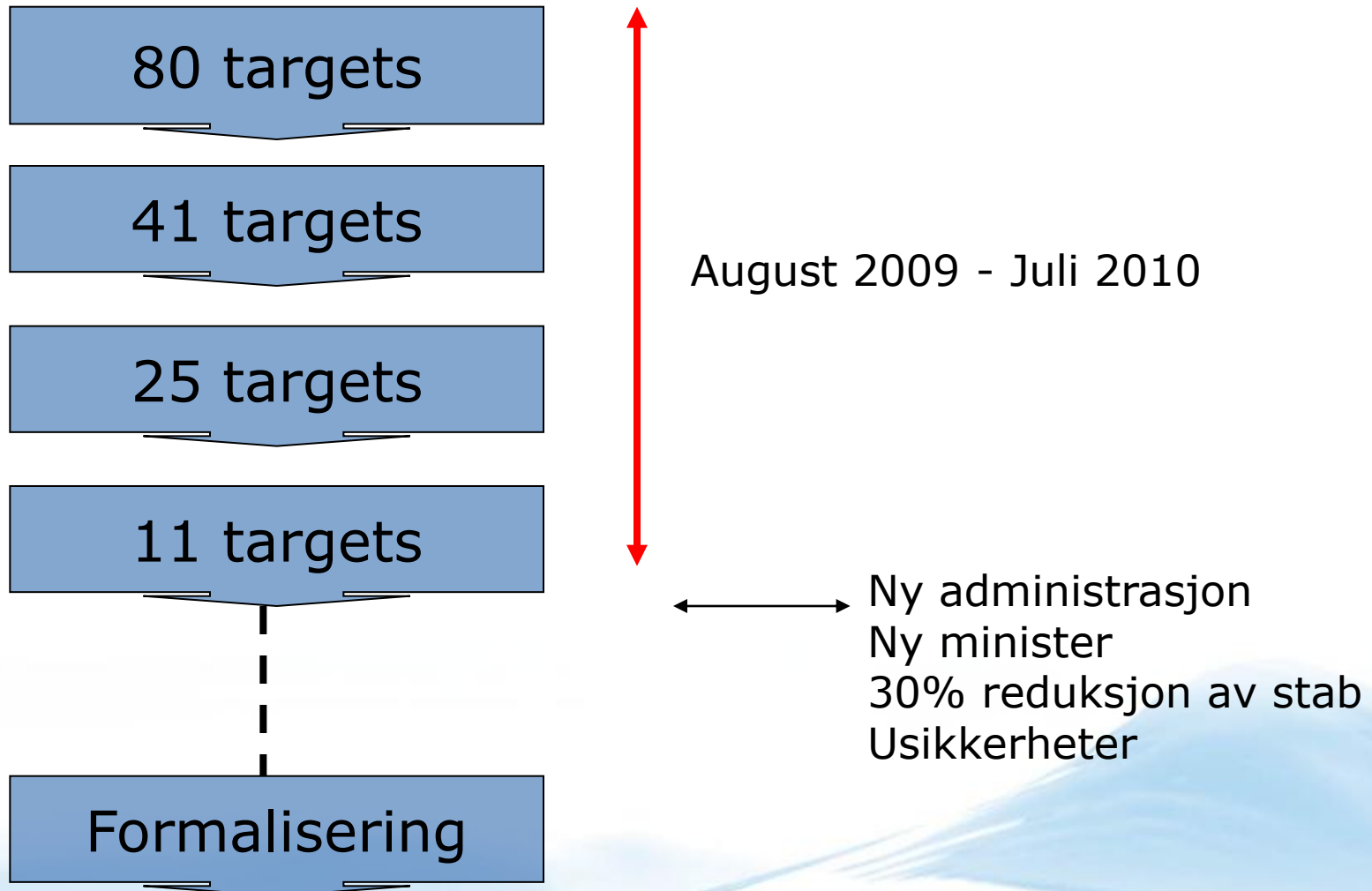
4. Tilgang til sanitære fasiliteter

Indikatorer:

- % med tilgang
- % sentraliserte sanitære fasiliteter
- Rimelighet (<2% av familieinntekt)

Målsettingsprosess i Ukraina

Hva er effekten?

- Økt bevissthet
- Samarbeid på tvers av etater/departementer
- Rasjonalisering av ressursbruk
- Mer koordinert planlegging
- Bedre tilgang til finansiering (WF/EBRD)

Pågående prosesser

- Tadsjikistan:
 - Norge støtter National Policy Dialogue on Water
 - Norge vurderer å støtte målsettingsprosessen
- Kirgisistan:
 - NPDW ble etablert i 2009 men regjeringsskifte har påvirket mye
 - Norge vurderer å støtte målsettingsprosessen

Konklusjon

- Det er flere land i Europa som har en lang vei å gå ift oppnåelse av tilstrekkelige vann- og sanitære forhold
- Problemene vil bli enda tydeligere med urbanisering (mer fokus på urbane områder i et ikke-tilstrekkelig tempo, mens rurale områder forverres)
- Norge og andre vestlige land har en viktig rolle som pådriver, særlig i Sentralasia, til tross for politisk ustabilitet